www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 257. Джерзи Сіті, Н. Дж., второк, 4. листопада, 1930. VOL. XXXVIII. No. 257. Jersey City, N. J., Tuesday, November 4, 1930. THREE CENTS.

ТИСЯЧІ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ ЗВІРСТВ

ДОНОСЯТЬ З УСІХ МІСЦЬ ПРО ВЕЛИКІ УСПІХИ ЛИСТОПАДОВИХ ПРОТЕСТАЦІЙНИХ ВІЧ І ДЕМОНСТРАЦІЙ.

КЛІВЛЕНД (Телеграма до „Свободи"). — Масове демонстраційне протипольське віче, яке відбулося 2. листопада, було одним великим сукцесом. В демонстраційній параді взяло участь понад 3,500 учасників. Український Народний Дім не міг помістити протестуючих. Великі маси стояли на дворі. Головним бесідником був д-р В. Ґалан.

НЮ ЙОРК. — Галя Купер Юніон була переповнена своїми і чужими, котрі зійшлися на протестаційне віче, на якім говорили п. Мирослав Січинський і д-р Лонгин Цегельський. Крім них говорив Ґарман Томас, соціялістичний кандидат на конґресмена. На галі було велике число комуністів, котрі перервали Томасови і кричали: „Ви соціялісти такі самі як капіталісти". Поліція мусіла викидати комуністів. Говорив ще бувший маґістратський суддя Чарлз Обервагер, предсідатель Німецько-американської Федерації.

АСТОРІЯ (Лонґ Айленд). — Протестаційний похід тревав півтори години. Тягнувся самими гарними улицями. Удався прекрасно, бо була гарна погода. Як на таку невелику місцевість, то зійшлася велика маса людей. Завдячувати це треба околицям.

Гарно репрезентувалися Січовики з Ню Йорку які виступили у своїх стрілецьких мундурах. Дівчата і дрібні діти були в народних строях.

Галя Чеського Дому була битком набита. Головним протестаційним бесідником був д-р Лука Мишуґа.

ВІЛМІНҐТОН. — Все українство громати зійшлося на протестаційне віче й зложило гарну жертву на дальшу боротьбу в краю. Реферував В. Кедровський.

БЕЙОН. — Вся національно вихована частина громади зійшлася в неділю, 2. листопада, до церковної галі й запротестувала проти польських звірств та зложила жертви на оборону рідної землі. Головним референтом був О. Ревюк.

НЮ ГЕЙВЕН (Конетикот). — Разом з Листопадовим Святом получено протест проти польських звірств. Нарід прибув численно й своєю присутністю, повагою і жертвами заманіфестував гідно свої почування. Головним бесідником був Дмитро Галишин, бувший старшина Галицької Армії.

УПАДОК МОРАЛІ ПУБЛИЧНИХ УРЯДОВЦІВ.

НЮ ЙОРК.— Джозеф Мек Кі, президент олдермана, виголосив у „Ріверсайд Чорч" промову на тему упадку моралі серед публичних урядовців. Він каже, що ще ніколи в історії Америки не було стільки спроневірень і обманів, поповнюваних публичними урядовцями, як це бачимо в теперішних повоєнних часах. Мек Кі є тої думки, що все те є наслідки війни і тих обставин, що люди зачали дуже скоро богатіти, а тепер не можуть пристосуватися до економічної депресії й гірших часів.

ПРОТЕСТУВАЛО 40,000 ЖИДІВ.

НЮ ЙОРК. — Сіоністична організація Америки скликала минулої неділі протестаційне віче в справі замкнення жидівської іміґрації до Палестини. На віче прибуло понад 40,000 Жидів, але до Медисон Сквер Ґарден змістилося тільки 25,000 людей, решта ждала на дворі. На вічу говорили між іншими мейор Вокер і сенатор Вагнер.

В ЗИМІ БУДЕ ЗМІНА НА ЛІПШЕ.

ШИКАҐО. — Д-р Дейвид Фрайдей, бувший президент „Мишиґен Аґрікултюр Каледж", заповідає на зиму кращі часи. Він каже, що теперішню депресію спричинили ріжні „пули", які себе взаїмно побивали в конкуренційній боротьбі, збиваючи ціну й продукуючи забагато. Але, каже Фрайдей, треба буде ще дуже довго ждати, заки вернуть такі часи, які ми мали до часу останньої депресії.

ЗА ЛІПШІ ДОРОГИ І ПРАЦЮ БЕЗРОБІТНИМ.

НЮ ЙОРК. — Джан Рескоб, голова Демократичного Народнього Комітету, каже, що треба взятися в Америці до розбудови доріг. Цілий край мусить мати дороги першої якости, бо тоді не тільки буде вигідно їхати, але зросте комунікація й автомобілевий промисл. А разом з тим безробітні матимуть роботу. Кождий міліон долярів, призначений на поправу доріг, дає 500 робітникам роботу на цілий рік.

СТАСЮК ПЕРЕНОСИТЬ СВІЙ СКЛЕП.

Відомий український купець і громадянин Пилип Стасюк переносить сього місяця свій добре в цілій околиці знаний склад і торговлю масарських виробів і різницю до власного дому під ч. 124 на Першій Евені в Ню Йорку.

ЧИСТКА В РЕДАКЦІЯХ.

„Красная Ґазета" пише, що робітничо-селянська інспекція розпочала чистку в редакціях комуністичних ґазет. Виявилося, що богато редакторів провінціональних ґазет виломилося з партійної дисципліни. З редакції „Гудок" усунено 3 редакторів і поставлено перед суд за статті, писані в контрреволюційному дусі.

ВЕРНУВСЯ ДО ВІТЧИНИ, ЩОБИ ЗГИНУТИ.

„За Свободу" пише, що російський еміґрант Матвієв, затуживши за вітчиною, попросив радвладу дозволити йому вернути до Росії. Большевики видали йому пашпорт. Матвієв урадуваний вернув до дому до родини, а там ДПУ арештувало його і на днях розтріляло у місті Коломні.

КОМУНІСТИ ДО ШАХТ.

„Комуніст" пише, що наслідком катастрофального упадку продукції вугля на Україні рада народних комісарів змобілізувала 45,000 комуністів і вислала їх на роботу в шахтах. Тих, що не хотіли йти на цю роботу, виключають з партії як контрреволюціонерів. Найбільше мобілізованих вислано в Донецький басейн. Досі були вже такі 4 мобілізації комуністів для праці в копальнях і всі чотири скінчились тим, що робітники покидали шахти і втікали.

ЗІ СТРАХУ ПЕРЕД БАНДИТАМИ.

В Нойкельні в Німеччині урядовець Вальнер пішов вечором з жінкою до театру, а в дома лишив свою 9-літну донечку Рут саму. Пізним вечором до дому, де мешкала Рут, закралися бандити і дівчина так злякалась їх, що вискочила з другого поверху на вулицю і покалічила собі ноги. Потім виявилося, що бандити не закрадались до помешкання Вальнера, але один поверх нижче і скакати через вікно та ламати собі ноги не було потреби.

НОВИЙ ТИП ПОЇЗДУ.

В Швеції побудовано новий тип поїзду і новий залізничий шлях. Цей поїзд зветься „повітряним", тому, що його шини висять у повітрі над возами у висоті 20 м. Вози мають вигляд торпед, а порушаються не парою, тільки електрикою. Цей „повітряний поїзд" летить зі швидкістю 250 км. на годину.

ЖИТТЄПИС МАЗЕПИ ФРАНЦУСЬКОЮ МОВОЮ.

Великий французький двохмісячник „Реві де Парі" в числі з 15. вересня розпочав друком „Життєпис Мазепи", якого авторами є Ілько Борщак і проф. Рене Мартель. Є це перша на заході біоґрафія Мазепи, що відповідає вимогам історії. В журналі, друкуються уривки, а ввесь життєпис має вийти окремою книжкою.

АРЕШТ ОФІЦИРІВ В ГРЕЦІЇ.

В Атенах (Греція) арештовано понад 200 офіцирів на чолі з ґенералом Пангальосом, котрий був раніше диктатором Греції. Арештованих обвинувачують у підготовці монархічного перевороту.

ЖАХЛИВА ЛЮБОВНА ТРАГЕДІЯ.

Живемо в часах частих самогубств і любовних траґедій. І ось така жахлива любовна траґедія зайшла в селі Мілосна під Варшавою. Мешканець цього села 27-літний Дражек, застрілив 15-літню Янівну Яжинську, а опісля сам поповнив самогубство. Один з мешканців Мілосної, ідучи до праці найшов у корчах трупа молоденької дівчини. Він повідомив про це поліцію, яка перевела в цій справі слідство. Слідство виказало, що жахлива траґедія мала любовне тло, що з огляду на молоденький вік Яжинської, носить дійсно сензаційний характер.

КОМІСІЯ ДЛЯ СПРАВ СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ.

Рада Унії Союза Народів одноголосно ухвалила утворити комісію для справ Східньої Европи. До комісії ввійшли: представник Польщі Лупацевич, представник України Шульгін, представник Італії Джіяніні, Француз Прудон, Румун Кляціуп. Внесок на утворення цеї комісії поставив на передостанним засіданні Ради Унії Товариства Союза Народів бувший міністер закордонних справ УНР, Шульгін.

ЗА ВБИВСТВО ЗЯТЯ.

У Грималові після судової розправи Іван Уступський застрілив свого зятя Мушинського. Причиною було те, що Мушинський не хотів виїхати у Канаду для заробітку. Жінка Мушинського покинула. Уступський прийшов був на розправу до Грималова з дочкою та зятем, у справі його довгу, 97 дол. Після розправи, як сказано, застрілив Мушинського. Присяглі потвердили вбивство і трибунал засудив Уступського на 3 роки тюрми.

ВОЄННІ ПЛЯНИ БОЛЬШЕВИКІВ.

Чеська „Народні Політика" повідомляє з Москви, що там збільшилась воєнна активність та зросли надії на революцію в Европі. Виготовляється воєнний плян, а в цих роботах грають велику ролю німецькі старшини. Перший удар мав би звернутись проти Румунії. Радянський уряд має надію на випадок війни зєднати собі держави, які невдоволені з теперішнього мира, цебто Німеччину, Мадярщину, Туреччину та навіть Італію.

НА КАРУ СМЕРТИ.

Суд присяглих у Золочеві засудив Михайла Ґрая з Радехівщини на кару смерти через повішення за те, що він задушив свою жінку Горпину з Лешнева, пов. Броди. Підчас розправи Михайло Ґрай боронився тим, що мусів задушити жінку, бо вона мала такий горячий і ненаситний темперамент, що він не мав ні одної ночі спокою і якби був її не позбувся, то сам був би пропав. Суд був тієї думки, що надмірні вимоги жінки ще не є причиною до того, щоби її задушити, і Михайлові визначено найвищу кару.

КОНТРРЕВОЛЮЦІЯ НА БІЛОРУСІ.

Е. Ц. К. К. П. Білоруси розвязав комуністичну організацію працівників комісаріяту освіти білоруської республики, бо слідство виявило, що в цій організації були самі праві опозиціонери і націоналісти.

РОЗВЯЗАННЯ „РІДНОЇ ХАТИ".

Люблинський воєвода приказав замкнути та розвязати т-во „Рідна Хата". Польські джерела повідомляють, що товариство займалося комуністичною діяльністю. Управа т-ва була у Холмі. Поліція переводила ревізії у місцевостях, де є філії т-ва, та найшла буцімто обтяжаючий матеріял.

ҐЕНІЯЛЬНІСТЬ І АНОРМАЛЬНІСТЬ.

Макс Гаєк містить у німецькій пресі цікаву статтю про анормальности ґеніяльних людей. Ця тема, якою основно займався Льомброзо, і сьогодні не втратила свого значіння. Як твердить Гаєк, нема ґенія без дефекту: Цезар, Наполеон, Магомед, Достоєвський і Гельмгольд були епілептиками; правдоподібно й Олександер Великий мав цю недугу Байрон, як відомо, був кульгавий, Дарвін, Бісмарк були невростеніками; Джан Льок Вальтер Скот, Вольтер, Шеллі Шіллер, Емерсон, Едгар По Шопен, Гайне, Чехов, Максим Горкий — всі вони були сухітниками. Умово хорі були якийсь час у воїм життю чи кінчали життя від цієї недуги Тассо, Свіфт, Нютон, Ленав Ніцше, Мопасан, Шуман, Бодлер, Ван Ґог, Сметана. Гоме, був сліпий, Бетовен глухий Мільтон сліпий, Кант горбатий, Руссо, Шопенгавер. Стріндберґ мали манію переслідування і невростенію високого ступня. Безліч великих творців було венерично хорих

ЗАМИКАЮТЬ ЦЕРКВИ.

Президія Ц. І. К. української радянської республики порішила замкнути в Київі відому церкву св. Петра і Павла та 4 церкви св. Теофана над Дніпром. У Маріуполі замкнено церкву і синаґогу. В Київі замкнено також синаґогу, а в ній поміщено електротехнічні варстати. В церкві в Маріуполі утворено клюб міліції.

СВЯЩЕНИК ПЕРЕД СУДОМ.

У Сколім закінчилася судова розправа проти о. Володимира Демчука, обвинуваченого в тому, що виголосив до народу антипольську промову. Обвинуваченого священика засуджено на 6 місяців вязниці. Оборона внесла спротив.

ВІДЗНАЧЕННЯ НАШОГО ЗЕМЛЯКА.

До Львова приїхав у наукових цілях д-р Вол. Січинський, доцент Українського Педаґоґічного Інституту в Празі. Д-р Січинський дістав наукову нагороду від „Міжнародного Інституту Інтелектуальної Співпраці" в характері грошової допомоги для студій на заздалегідь зазначену тему. Конкурс на нагороду відбувся ще в 1926 р., а в нім прийняло участь 14 націй; з них 5 дістало нагороди. Січинський приїхав до Львова зібрати матеріяли до своєї конкурсової праці, а відтак їде до Кракова та Венеції.

ПОГРОМЛЕНІ ЛЯХАМИ УКРАЇНЦІ — ПЕРЕД ГОЛОДОМ

ДЕЯКІ СЕЛА В ГАЛИЧИНІ ВИГЛЯДАЮТЬ НІБИ ПІСЛЯ ТАТАРСЬКОГО ПОГРОМУ.

ДАНЦИҐ. — Ще тоді обчислити, яку велику шкоду завдали польські карні загони українському населенню Галичини. Та вже тепер можна сказати, що багато українських свідомих селянських родин, яких навістили ляцькі гайдуки, будуть голодувати в зимі. Ляхи знищили всі запаси їх збіжа та інших харчів. Більшість родин ледви зібралися на заготовлення собі запасів на зиму, або лишили собі збіжа так, щоб його ледви вистарчило до нового врожаю. А тепер це все змішано з землею, полито нафтою, а деякого й зовсім спалено, або затоптано в болото.

В багатьох селах українські кооперативи, народні доми та інші громадські народні будівлі, а також хати свідомих українських селян та інтелігенції стоять з повибиваними шибами, з поломаними дверями, з розшитими дахами. Подекуди будівлі так обдерті, що ніби тут недавно пройшла татарська орда. Населення починає яко-тако пристосовувати помешкання на зиму, щоби якось уратувати будівлі від остаточної руїни.

Тепер справа виборів до нового сойму серед галицького населення відійшла далеко назад перед тим нещастям, яке поробили ляцькі дикуни в завойованім Польщею краю. Та населення не падає на дусі, а сподівається, що скоро відбудується і після цієї руїни, коли візьметься спільними силами до праці й коли Українці будуть один одному пособляти так, як це вони вже нераз робили.

ЗНОВУ БОРОТЬБА В КОМУНІСТИЧНИМ ПАРТІЇ.

МОСКВА (СССР). — Ґазета „Правда", орган ґенерального секретаря комуністичної партії, містить довгу передову статтю з різкими нападами на Рикова, Бухарина та Томського. „Правда" говорить, що ці вожаки правої опозиції ніби примирилися з партією й приобіцяли бути льояльними до її центрального комітету, але справді вони лише змінили свою тактику й обернулися в дволичників, що говорять одне, а роблять друге.

Далі ґазета заповідає, що партія не буде терпіти в своїх лавах таких дволичників і тому на них може впасти партійна кара. Як відомо, Риков є на становищі премієра-міністра Росії, а Бухарин це найбільший теоретик комуністичної партії. Томський довгі роки стояв на чолі комуністично-робітничого професійного руху.

НІМЕЧЧИНА ПРО ГИПОКРИЗІЮ ДЕРЖАВ АНТАНТИ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Німецька делеґація для участи в засіданнях комісії Ліґи Націй по обезброєнню готується нарешті вивести справу обезброєння держав на чисту воду. Німці кажуть, що вони тепер викриють гипокризію держав бувшої антанти, які розмовами про обеззброєння прикривають свій мілітаризм та збільшення свого збросння.

СТАРАЮТЬСЯ ПРИВЕСТИ ДО ПОРОЗУМІННЯ ІТАЛІЮ З ФРАНЦІЄЮ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Американський посол Гібсон тепер занятий дуже делікатною справою. На нього припадає завдання потиснути на Італію так, щоби вона нарешті почала переговори з Францією про обмеження своїх морських сил. Думають, що в цьому Гібсонови поможе також Анґлія. Спільний дипльоматично-фінансовий натиск Америки та Анґлії на Японію привів до приняття Японією лондонського воєнно-морського договору.

Фінансове становище Італії багато гірше від японського, а тому можна сподіватися, що й Італія змушена буде послухати „порад" Америки та Анґлії. З другої сторони натискається також на Францію, щоби вона пішла на уступки й згодилася на те, що Італія на Середземному морі буде мати право тримати фльоту рівної сили з французькою.

СТУДЕНТСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ В ЄГИПТІ.

КАІРО (Єгипет). — Новий виборчий закон і зміну конституції єгипетське населення назагал приняло спокійно. Лише студентство стало в гостру опозицію проти уряду.

В одній школі учні застрайкували. Лишаючи шкільний будинок, вони його підпалили, але пожежники швидко загасили вогонь. В другій школі студенти після мітінґу почали громити внутрішнє уладження школи. Поліція не могла привернути порядку. Викликане військо стріляло в студентів після того, як студенти поранили чотирох жовнірів. Трох студентів поранено кулями. Становище їх тяжке.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1941, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.

One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ОСТАННІ АРЕШТИ

Джан Еліот, европейський кореспондент нюйорської ґазети „Ню Йорк Геральд Трибюн", котрий, відвідавши Галичину, перший пустив у широкий світ відомости про страшний польський терор, подає тепер про арешт д-ра Дмитра Левицького, голови Українського Національного Демократичного Обєднання (УНДО), та секретаря тоїж організації, Любомира Макарушки.

Кореспондент доносить далі, що обох арештованих обжаловують за те, що вони піддержували з УНДА українських саботажистів та давали гроші на допомогу Українській Військовій Організації.

Ті два останні арешти знаменні з того боку, що отсе арештувала польська влада людей, котрих з усіх усюдів підозрівали в угодових накладуваннях з польським урядом. Дотого обидва арештовані репрезентують УНДО як ту політичну організацію, яку рівнож обкидувано болотом ізза її угодовости. Навіть в американській кореспонденції згадується за те, що д-р Дмитро Левицький намагався завжди шукати мирних способів для злагоди українсько-польського напруження.

До того треба одначе додати, що коли політичні противники УНДО з українського боку побивали його за опортунізм і угодовщину, польська преса виступала проти нього з особливою заїлістю.

І ось тепер ми є свідками такого дивогляду, що більша частина тих, котрі так гостро виступали проти УНДО за угодовщину, є на волі, а здогадні угодовці опинилися в тюрмі. Виходить, що польський уряд менше лякається ріжних радикальних чи яких там дубів, а більше „угодовців" з УНДО, коли їх арештує, підозріваючи о піддержуванню революційної акції.

* * *

З „угодовцями" з УНДО діється тесаме, що з пастирським листом українських епископів. Його конфіскує польський уряд мимо заяви епископів, якою вони осудили терористичний спосіб боротьби та конспірацію. Провідників УНДО вязнить польський уряд, хоч знає, що їм доводиться багато витерпіти за своє „угодовство" від Українців, та хоч вони виразно осудили терористичну акцію, получену з масовими пожежами. Видно, що польський уряд не вірить в угодовство УНДО, ні в його заяви, якими воно себе відмежовує від — українських революціонерів. Інакше не було би потреби арештувати провідників УНДО.

Микола Мурашко.

УВАГИ ПІД КОНЕЦЬ РОКУ

Листопад і грудень це два місяці в році, в котрих члени У. Н. Союза найбільше цікавляться рухом своєї організації та свого відділу. В тих місяцях члени У. Н. Союза переводять по відділах вибори нових урядів. Через те, кождий член Українського Народного Союза бодай в тих двох місяцях в році звертає увагу на те, що він є членом сеї великої організації.

І добре се діється, що члени хоч раз у році стараються собі здати рахунок з того, що вони зробили в році для добра організації. Як добрий господар повинен знати, чи його цілорічна праця й труд принесли йому користь, як на те він мусить бодай раз у рік обчисляти, кілько добра, а кілько зла йому приніс сей рік, так і організація повинна раз у рік робити обрахунок, кілько добра для неї зроблено, а кілько зла. Добре воно, бо тільки по такім розглянешню можна пізнати свої добрі й злі сторони, свою силу й приймету, та на будуче скріплювати те, що добре й сильне, а усувати те, що зле й шкідливе.

При отсій нагоді я попробую звернути увагу на деякі недостачі в нашій організації, які, зрештою, не є тільки недостачею нашої організації, а бо наших організацій, але й організацій інших, високо розвиненех народів.

Першою такою недостачею вважаю звичай членів не ходити точно на місячні збори свого товариства. Є богато людий, які належать до організації, але нею не цікавляться. На збори відділу ходять вони тільки при нагоді. І ще цікавіще, що ті самі люди, які на збори не ходять, відтак частенько нарікають, що їхнім урядники це „дванацять кумів", що урядники самі переводять ухвали, правлять товариством, не питаючися членів. Чути нераз нарікання, що предсідатель та секретар виплачують хорі запомоги з товариства так, як їм хочеться, тому, кому вони хочуть. Чути нераз нарікання, що секретар або предсідатель стали в відділі диктаторами, і таке інше. Сим людям треба сказати, що колиб вони ходили точно на місячні збори, то самі урядники не рядили би товариством, що тоді товариством радили би всі члени, що тоді правління було би в руках членів, а не „кумів".

Най нікому не здається, що се дуже приємно урядникови урядувати в відділі без участи членів. Правильно урядники воліють мати директиву про кожду справу від своїх членів, бо тоді не вони беруть відповідальність за постанову, але члени. І тому, коли члени не ходять на збори, то повинні мати хочби тільки вирозуміння та людяности, щоби не нападати на тих людей, яких вони самі вибрали та покинули самих на власну волю. Коли се зле лишати товариство на „диктатуру" кількох урядників, то сій диктатурі легко можна покласти конець появою всіх членів на зборах. Я знаю з досвіду, що де члени цікавляться своїм відділом та приходять на збори, там є згода, порядки, там нема нарікання. Такі відділи все мають добрих урядників і члени з їх урядовання вдоволені.

По друге, чим більше члени учащають на збори, тим більше вони вчаться полагоджувати всякі справи. Члени, що тільки починають ходити на збори, будуть порушувати справи, які до зборів не належать, будуть розвязувати питання в невідповідний спосіб. Коли вони не зражаються тим, але далі будуть витревало вчащати на такі збори, то вони з часом навчаться, як вести справи, як промовляти, як закінчувати справи скоро, вправно й практично. Вони навчаться, як правити товариством. Самоуправління се також штука, якої треба вчитися, а вчиться її тим, що правиться самим собою так довго, поки не навчиться.

Третя справа на яку треба тепер звернути увагу, се вибір нових урядників. Буває по декотрих відділах так, що цілий рік члени нарікають, що урядники злі, що се кум, що се диктатори, а коли прийде пора при кінці року вибрати нових, то одноголосно вибирають старих. І таке буває, що ті самі, що найбільше нарікали, тепер голосують за старими, а відтак цілий рік знов нарікають на вибраних ними урядників, що се куми, диктатори, чи що там. Спитаю: чи так поступає розумна людина? Певно, що ні. Розумний чоловік, коли йому урядник не подобається, буде старатися його усунути. Коли віз за урядником голосує, то не буде нарікати, що се кум або диктатор. І взагалі розумна людина не нарікає, а робить без нарікань. Добрий урядник, вибирає його ще раз; злий урядник, вибирає нового.

А що се таке добрий урядник? Дехто голосує все за своїм приятелем, кумом, кревним. Відтак кум або приятель такого наробить своїм урядованням, що ті, що за ним голоси подали, стидаються появлятись на зборах. Та се кепська рада не ходити на збори. Краще не голосувати на чоловіка тільки тому, бо він особистий приятель або кум. Те, що хтось є кумом або приятелем, ще йому не дає знання вести уряд. На урядника треба мати інші кваліфікації, як на приятеля або кума. Се тому, бо задачі урядника інакші як задачі кума. Правда, буває й кум, що має кваліфікації на урядника, але се не тому, що він кум, але тому, що він має добрі дані на урядника. Тому на урядника треба вибирати таких людей, котрі потрафлять повести сю роботу, яку статут товариства вкладає на сей уряд.

Мушу наконець підчеркнути, що вибрані урядники повинні розуміти, що їх вибрано на те, щоби сповняли свої задачі, а не на те, щоби „порахуватися" з немилими собі членами, які їм не подобалися, які інакше думають. Урядник повинен забути за всякі порахунки, за всякі гуртки, за кумівство, а все й усюди памятати за добро організації, за обовязки свого уряду.

Одначе рівночасно треба підчеркнути, що коли ми вже вибрали урядника, то не треба всеї роботи спихати на нього. Організація не складається з самого уряду, але з членів і урядників. Хто покидає урядників, той покидає не урядників, але покидає організацію, а тим самим покидає себе самого. Хто не шанує урядників, яких він вибрав, той не шанує організації, той не шанує других членів, ні себе самого.

Коли будемо перестерігати сих уваг, то певно наша дорога організація буде розвиватися все краще й краще, бо в ній буде співпраця між членами відділів та вибраними ними урядниками.

A CHAPLAIN OF THE AMERICAN LEGION RAISES VOICE FOR FREEDOM AND EQUAL RIGHTS

Dear Editor:

In reading "Svoboda" I was very glad to see that the war-veterans of Ukrainian descent have taken some steps in reference to the Polish terror directed against the Ukrainian people under the Poland.

No one could have a better recognition before the government of the U. S. than the veterans of the world war who were willing to die in defence of their adopted country and who now, at the time of distress of their fellowmen in Poland, appeal in their behalf.

It is a duty of every veteran to safeguard the liberty to which the Ukrainians are entitled. I urge you to make a strong appeal through the newspaper Svoboda for every veteran of the world war of the Ukrainian descent to orianize and in a constructive way make a proper direction towards securing influence and interceding in behalf of Ukrainians, victims of the Polish terrorism.

I have this day called a delegation of every organization notwithstanding what denomination or party they may belong as this is the time when all personal views must be forgotten and in the name of humanity a mass meetings must be held and action taken for the protection of beloved fellowmen Ukrainians against the Polish terrorism upon the helpless people of Ukrainian descent.

At this time I have the honor of holding a National and State office with an organization connected with the American Legion and I am offering my services and whatever influence I can have in behalf of the Ukrainians enslaved by Poland.

I urge and strongly recommend every world war veteran of Ukrainian descent to unite in this great cause and demand the freedom and justice which right fully belongs to the Ukrainian people. We can not afford to lose any time. Immediate action must be taken at once. We fought that the sacred cause of justice, freedom and democracy may be enjoyed and stand guard over the principles and ideals for which many have shed their blood on the battlefields, and who has a better right to demand this than the world war veterans.

Any suggestion that yuo have to offer or use of my services, you are at liberty to do so and you can be assured that I will act upon it with all my efforts in need of defence of the poor defenceless Ukrainians.

Respectfully,

Rev. N. J. Woloshuk,
National Chaplain American Legion,
La Societe Des 40 et 8.

It is the source of much satisfaction to his local comrades in The American Legion, and the cause of much pride in the community as a whole, that the Chaplain of Johnstown Post, No. 294, of The American Legion has also been chosen to guide the spiritual welfares of both the state and national organizations of la Societe des 40 Hommes et 8 Chevaux, the social and playground auxiliary of The American Legion, more popularly known as the "Forty and Eight."

To hold three such important offices at the same time, in the local, state and national organizations, is indeed an enviable record, and the Reverend Father Woloshuk has justly merited and deserves all the honors that have been bestowed upon him.

At the recent National Convention of The American Legion, held in Boston, Rev. Nicholas J. Woloshuk, of Johnstown, Pennsylvania, was unanimously chosen to fill the post of Aumonier National in the Forty and Eight Society. Our new Aumonier or Chaplain has been prominently identified with The American Legion ever since its inception and has proven to be a comrade of diverse abilities, as well as a very active and tireless worker. His ever present Legion spirit has been an inspiration to all the buddies who have worked with him. It is interesting fact that Father Woloshuk was the only Pennsylvanian to be chosen to an elective office at the Boston Convention of The American Legion.

His marked ability along literary lines was soon recognized and he was prevailed upon to assume the editorship of the Post magazine, "The Greater Johnstown Legionnaire," after the death of George A. Foster, the former editor. Under his clean policies and expert guidanship, it has gained prominence as one of the best Legion organs in the country and is eagerly awaited each month for its crisp Legion news and facts of varying interests to Legionaires in general.

The Reverend Father Woloshuk is now serving his fourth consecutive term as Chaplain of the Pennsylvania State Voiture of La Societe des 40 Hommes et 8 Chevaux, having been re-elected to this office at the recent State Convention of The American Legion at Harrisburg, Pa. He was first chosen as Chaplain at the York Convention of 1927, and was unanimously retained in office by the vote of the succeeding state conventions held at Uniontown, Scranton and Harrisburg in the years of 1928, 1929 and 1930.

Father Woloshuk is the present pastor of St. Michael's Church on Maple avenue of this city. He is also pastor of St. Mary's Ukrainian Church of Altoona, Pa., which charge he conducts as a mission in connection with the Johnstown rectory. He is greatly beloved by his parishioners in both cities and has thoroughly re-organized and built up strong church organizations among the Ukrainian people of Western Pennsylvania.

Reverend Woloshuk is very active and ardent worker in all matters pertaining to civic affairs and community betterment. He is Chairman of the Board of Directors of the Johnstown Aero Club and a member of the Johnstown Chamber of Commerce, serving on the committee on civic affairs.

We all feel gratified for the recognition that our Chaplain has received. We are proud to have him in our midst and we wish him the best of luck, as well as our whole-hearted support in all of his many duties.

Chas. J. Boyle,
Adjutant, Johnstown Post 294
"The Greater Johnstown Legionnaire," Oct. 1930.

Д-р Остап Грицай.

ПЄР БЕРАНЖЕ.

Найпопулярніший поет Франції.
(1780—1857).

I.

Згадана мною недавно в нашій „Свободі" т. зв. **липнева революція** у Франції **1830 р.** заслугувалаб на нашу пильнішу увагу ще й тому, що вона, як на це я вже натякнув, була в значній мірі ділом працьовників пера, до яких нам треба причислити передовсім редакторів тодішнього опозиційного журналу **„National"** та їх приятелів між французькими письменниками тієї епохи. І ті редактори і ті письменники добули опісля таких великих імен, що про кожного варто написатиб поокремо, бо з іменем кожного вяжеться якась трівка цінність у скарбі новітньої культури. Вистане ось сказати тут, що два найбільше відомі з тих редакторів це — Адольф Тієр **(Thiers)** та Франсуа Мінїє **(Mignet)**, з яких перший визначився опісля як славний історик і державний муж, а другий головно як відомий на всю Европу історик великої французької революції. До творів і значіння їх обидвох я поверну на сторінках нашого журналу при иншій нагоді, а нині хочу згадати одного з поетів Франції, якому довелося стати духовим батьком липневої революції. Це, мимоходом кажучи, найпопулярніший між усіма великими французькими поетами, просто обожаний любимець народу, іменем Пер Беранже **(Pierre Beranger)**, від народин якого минає саме цього року 150 літ, ізза чого ще й тому годиться помянути його зі святом сторіччя революції.

Це іменно прегарна, хотілось би сказати, невимовно кохана людина.

Він уже судьбою своїх перших дитинних літ чудно незадобули опісля таких великих бутий кожному з дослідників його життя і творчости. Пер (Петро) Беранже — це передовсім дитина Парижа, уродженець усесвітної метрополії, а притім один з тих виховантів парижської вулиці, що їх Французи ознаменовує іменням гамен **(gamin)**. Але щож воно таке оце гамен? Ну щож, шановні читачі, гамен в парижському значінню це щось таке, що може зрости тільки на великомісській вулиці такої столиці, як Париж: страшенно цікаве й непосидюче, веселе й збиточне, по потребі сміливе й безличне, відуче й хитрень, повне городу життя і без респекту для нікого. По нашому мусілоб бути: вуличний шибеник, малий злодюга або гунцвот, але це все не те, що парижське гамен, хлопець таксамо добре, як і дівчина — по потребі. Та вже так чи сяк, одно певне, а саме, що гамен це щось чудово бадьоре й веселенько розгуляне. Бо паризька вулиця, знаєте, це не чотири стіни якоїсь понурої келії, де людська душа холодіє повагою сповняється, самотою промишляючи. А ще до того парижська вулиця в епоху двох останніх десятьліть XVIII. віку, коли то на ній розгривалися дії революції найбільшої, яку знає історія людства! Беранже вродився **17. серпня 1789 р.**, отже на девять років перед її вибухом, як синок зубожілого шляхтича, одруженого з бідною, але гарною й елеґантною модисткою. Отак і батько й мати нашого поета — типові парижські інтелігенції, як своєю професією, так і своїм одруженням. Бо від зубожілих шляхтичів, шукаючих у великому місті якогось хліба, тоді в Парижі аж кишіло, а парижська модистка це чи не найпопулярніший жіночий тип Франції особливож республиканської. Тип, морально може дещо легкий, але зате повний гострої інтелігенції і поезії свобідного життя, пригадуючий нам подекуди матір великої письменниці **Жорж Санд**. Але надто багато добра малий Петрусь від своїх батьків не зазнав: вони іменно швидко розвелися, після чого хлопцеві прийшлось тинятися по родині. Перше виховання одержав Беранже в домі свойого дяди, кравця Шампі, про якого згадує з любовю в поемі **„Краведь і фея"**. В нього і прожив він до девятого року життя, між тихою домівкою дяди і галасливою вулицею, під-шлях тих і пів-пролетар, повний хлопячої, але притім глибокої цікавости до вуличних типів, що їх почала зганяти в Париж напливаюча хвиля грядущої революції, і так заздалегідь, ще як дитина, в тіснім контакті з тим простолюдям, якого дух мав опісля стати добрим генієм його поетичної творчости. Девятьлітним хлопцем довелось малому оглядати власними очима — з даху одного дому — перший пропамятний акт великої революції: зруйновання Бастилі **(14. липня 1789 р.)**

Одначе згодом прощацька мандрівка Петруся від свояка до свояка ставала для нього щораз більш болюча, бо ніхто не хотів піклуватися хлопчиком, аж урешті приймила його в хату тітка в провінціональнім місті Перон, захоплена любими рисами його дитинячого лиця (ту принадну привітливість свойого виду зберіг Беранже ще й як сімдесятьлітний старик). І щойно в Перон починає Петрунь правильну шкільну науку, користаючи не тільки з того, що добряча тета посилала його в школу, але й з тієї обставини, що в Перон, містечку під революційним проводом члена Конвенту, Баллі Белянґлі, була школа, зорганізована зовсім на републиканський лад. Так тепер наш парижський гамен, замісць скитатися по вулицях та приглядатися революційним сценам, ходить пильно до школи, вивчує тут, що треба, а попри все инше ще й практичну реторику, тобто вчиться виголошувати промови, а позатим укладати ділові доклади в ріжних справах до найвисшої управи революційної влади. В такому іменно мусіли тоді вправлятися французькі школярі, щоб стати опісля горожанином републиканської Франції — кожний з них мусів уміти промовити прилюдно й виготовити добрий реферат по всяким справам. А позатим мабуть зайве зазначувати, що в такій школі малий Беранже зміг тільки поглибити того свободолюбного духа, яким надихувався з перших літ на парижських вулицях і площах, у близі людей, яких душі горіли полумінню утаєного бунту та вловлюючи дитинячою душею грізні чутки про ідуче велике визволення.

Вікопомна революція обновлювала не тільки французьку країну і її людей; вона починає витискати свою печать на обличчю всього світа. Але вертаймо до нашого поета.

(Дальше буде)

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

НАЙЛУЧШИЙ ПРИЯТЕЛЬ — ДОБРА КНИЖКА — ВЖЕ ВИЙШОВ НОВИЙ

ЦІННИК КНИЖОК

КНИГАРНІ „СВОБОДИ" РІЖНОГО ЗМІСТУ.

ВИСИЛАЄТЬСЯ ЙОГО ЗА НАДІСЛАННЯМ 2-ЦЕНТОВОЇ МАРКИ НА ОПЛАТУ ПЕРЕСИЛКИ.

„SVOBODA"
81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

POLAND ARRESTS TWO LEADERS OF UKRAINIAN PARTY

Prisoners in East Galicia Are Accused of Financing Terrorist Sabotage Drive

ACCOUNT BOOKS CONFISCATED

Evidence of Fund to Press Campaign Abroad Cited

By JOHN ELLIOT

From The Herald Tribune Bureau

Copyright, 1930, New York Tribune Inc.

BERLIN, Oct. 31.—The ruling Pilsudski group in Poland struck another blow at the opposition through the arrest of Lemberg of Dimitri Levitsky, leader of the Ukrainian National Democratic party, the largest minority party in the Sejm, it was reported in Berlin newspapers today. Both Dr. Levitsky and Dr. Lev. Makhruschka, general Secretary of the party, who was arrested at the same time, are charged with financing the secret Ukrainian terrorist organization's campaign of sabotage against the Polish landowners last summer, which led to a Polish military punitive expedition's being sent into Eastern Galicia.

Polish authorities charge that confiscated account books show that important sums of money have been sent from the executive committee of the party to the party is familiarly called, to Colonel Jary, representative of the Undo in Berlin and Eugene Kovalev, leader of the secret Ukrainian military society. These two are charged by Polish authorities with directing from abroad this terrorist organization, which has as its object the liberation of the Ukrainian population in East Galicia from Polish rule and its incorporation in an independent Ukrainian state. Lemberg police was told that the copious material found in the homes of the arrested Ukrainian politicians fully confirms the reports of their treasonable activities.

Denies Terrorist Drive

Colonel Jary stated tonight that the Polish accusation that he received funds from Dr. Levitsky for the purpose of financing a secret Ukrainian campaign of terror in East Galicia was absolutely without foundation. He admitted receiving small sums from the parliamentary leader of the Undo party, but said that these sums, which never amounted to more than $100, were for pay, taxes and the costs of upkeep of the house. Dr. Levitsky owns in Berlin. Colonel Jary also denied having any connection with Eugene Kovalev.

Whether the parliamentary Undo party has any connection with the secret terrorist society led by Kovalev, which is said to be now living in Prague, is a point hotly debated by Polish Poles and Ukrainians. Polish officials in Lemberg recently stated that such a connection undoptedly existed between the leaders of the legal and outlawed Ukrainian organizations, although it was possible that the rank and file of the Undo party was unaware that such a bond existed. On the other hand, Dr. Levitsky informed this correspondent that the Undo party sharply disapproved the methods pursued by Konovalec's society and that it had issued a manifesto denouncing the campaign of barn-burning by the terrorists.

Dr. Levitsky was chairman of the Ukrainian National Democrats—a bourgeois party, whose objective was autonomy for the Ukrainians in Poland, as contrasted with a strong underground Ukrainian Communist movement, which seeks the incorporation of the Polish Ukraine with Soviet Russia.

Dr. Levitsky led the party of thirty men in the Sejm, the largest minority group in the Polish Parliament. He enjoyed great prestige in parliamentary circles and often courageously advocated a policy of reconciliation with Poland at some risk to his own political position.

(New York Herald Tribune, November 1, 1930.)

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ШИКАГО, ІЛЛ.

Українське політиканство в Шикаго.

Десять уже літ певні люде в Шикаго присвоювали собі право надавати напрям українській політиці в цілій Америці. Хоч їх приказів ніхто не слухав та за їх приводом майже ніхто не йшов, вони далі видавали прикази.

Дня 11. жовтня с. р. трісла велика бульба мила: В той день Гетьманська Січова Організація в Шикаго розбилася на дві фракції, а головного отамана, д-ра С. Гриневецького, зовсім викинено з організації.

Ніхто не міг передбачити, що аж до такого прийде, бо ніхто не знав позакулісової політики, яку тайно вів д-р Гриневецький. Головних причин розколу Гетьманських Січей в Америці треба шукати в Европі, а іменно: непорозуміння поміж Липинським, Назаруком, Залозецьким і гетьманом Скоропадським. (Диви Львівське „Діло", чч. 216—224, стаття: „Розкол серед гетьманців").

Через те, що розкол гетьманської партії почався в Европі, то тяжко прослідити, хто його перший почав. З преси можна догадатися, що перший початок дав д-р Назарук — як він усе се робив в кождій партії, де він був. Розкол в Шикаго (після оповідання очевидця та учасника) стався в отсей спосіб:

Д-р Гриневецький скликав делеґатів січових відділів (з такім порядку й у такій силі: 6 делеґатів з Клівленд, 6 делеґатів з Дітройт і 12 делеґатів з Шикаго) до січового дому 11. жовтня 1930 р. на секретні наради. Ніхто з делеґатів не знав, в якій цілі їх скликують. Аж на нарадах д-р Гриневецький почав читати листи від Липинського та доказувати, що гетьман Скоропадський се народний зрадник, бо зломав присягу, яку зложив Раді Присяглих У. С. Х. Д. у Ванзе-дня 6. листопада 1921 р.

Делеґати не були обзнайомлені з сею справою, тому дивно їм виглядало, щоби той самий отаман, котрий голосив послух (невідкличний і сліпий послух) „Гетьманови і Його Родови", доказував, що сей гетьман є народний зрадник. Коли д-р Гриневецький спитав делеґата з Клівленд, за кім він піде, делеґат віповів, що він присягав „Гетьманови і Його Родови" й тому не може зломити присяги. Д-р Гриневецький перейшов так по черзі всіх делеґатів, і всі вони відповідали такеамо.

Тоді Гриневецький кинув книжками та крикнув: **„Я вас всіх деградую, а мітінґ запираю!"**

„Добре", — відповіли делеґати, — **а ми вас усуваємо з голови січової організації!"**

Мітінґ тривав до 6. години рано. Делеґати вибрали зпоміж себе тимчасовий комітет, зложений з Тарнавського, Смука, Дужанського і Зблоцького та вислали телеґраму до Скоропадського, що стелося. Скоропадський відповів, що затверджує тимчасовий комітет, однак генерал Шаповал нехай обіймає провід.

Ось так мав би виглядати цілий переворот в гетьманських січах в Америці, які істнували більше на папері як в дійсній організації.

БИЙТЕ, БИЙТЕ, БАРАБАНИ!

Переклав М. РУДНИЦЬКИЙ.

ВОТ ВІТМАН.

Бийте, бийте, барабани! — дуйте, дуйте дужі сурми!
Через вікна — через двері — неблагано, гей, вайгайте
У величну тишу церкви, розсіявайте її збори,
І до школи в час науки;
Нареченому не дайте в затишку при вареній — бути
нині з нею щасним,
Не давайте, гей, спокою мирному ви рільникові, при
слабі він чи при пруді,
Так скажено, барабани, бийте, битіте та лунайте — а ви,
сурми, грайте гостро.

* * *

Бийте, бийте, барабани! — дуйте, дуйте дужі сурми!
Над міською метушнею — вулицею, коліс скрипом?
По хатах готові ліжка в ніч чекають вже на сонних,
сонні в них не будуть спати,
Ні купці в день купувати — а маклери й спекулянти
чи поведуть далі діло?
Чи промовці ще промовлять? а співці стрібують співу?
А правник чи стане в суді, щоб ще справи боронити?
Гомоніть же, барабани, швидше, дужче — а ви, сурми,
загудіть ще більше дико.

* * *

Бийте, бийте, барабани — загудіть же сурми!
Прицюйте усі балачки — покажіть же край докорам,
І не слухайте ні трохи бовгузів ні сапзаних, — ні молоких
вот ви чуйте,
І не слухайте старого, що благає молодого,
Загалушіть ніточий голос і заціпкуванни мами,
Щоб задрігнувся мрець на нових перед похоронним возом,
Заревіть з такою мішю, гей, страшенні барабани — з
таким шумом грайте сурми.

Місяць листопад - місяцем національної жалоби.
День 15-го листопада - днем масових протипольських демонстрацій

НЕДІЛЯ, ДНЯ 16 ЛИСТОПАДА, Є НЕДІЛЕЮ МОЛИТВИ ЗА НЕВИННІ УКРАЇНСЬКІ ЖЕРТВИ ПОЛЬСЬКОГО ТЕРОРУ.

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ НЕГАЙНОЇ ЗБІРКИ НА ДОПОМОГУ ЖЕРТВАМ ПОЛЬСЬКИХ ЗВІРСТВ

Ходять навіть версії, що д-р Гриневецький зірвав зі Скоропадським тому, що гетьман хотів Україну в злуці з Росією, а він (Гриневецький) хоче Україну самостійної. Сему також повірити, бо часопис „Січ", з її отчепашем, виразно говорила: Україні Оден Шлях! Оден Гетьман, Оден Стяг!

Багато людей жде від д-ра Гриневецького заяви про те, що його спонукало виступати проти того „Гетьмана", під котрого булаву він хотів нас усіх завести.

Д-р Г. Г. Скегар.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ДЖЕРЗІ-СИТІ, Н. ДЖ.

Збірка на зборах Українських Бизнесменів.

На зборах Українських Бизнесменів у Джерзи Сити, дня 26. жовтня с. р., зібрано на У. В. Ю. вісім долярів.

Зложили по $1.00: О. Мадай, І. Марусин, Г. Гаврилюк, В. Лупиняк, П. Дмитриха, Гелета, Лупиняк, Гомницький.

ГЛЕСТЕНБУРІ, КОНН.

Союзовці Інвалідам.

По скінченню мітінґу Бр. св. Івана Хрестителя, від. 138 У. Н. Союза, предсідатель Лука Сидорак згадав за події в рідним краю і наших інвалідів, для яких не можна навіть збирати в краю допомоги.

Зібрано $10, а з братської каси додано $6. Разом вислано до Обєднання $16.

Жертвували: по $1: П. Кріль, М. Гаткевич, Л. Сидорак, П. Смик; по 50 центів: Ів. Диченчук, П. Галун, М. Лота, Ів. Бовк, Й. Патиняк, Марія Блажейовська, М. Дзядик, Ів. Сидорак; по 25 ц.: М. Стисло, П. Шпак, Д. Кріль, Ів. Соляр, Ксенька Запотоцна, П. Соляр, Д. Качмарик, С. Конікевич.

Іван Сидорак, секр.

— Степане, ваша жінка впала в криницю.

— То нічого. Ми і так не пємо води з тієї криниці, відколи запровадили водопровід.

ПОЗІР! НОРТГЕМПТОН! ПОЗІР!

В НЕДІЛЮ, 9. ЛИСТОПАДА С.Р.

в годині 2-ій пополудни

В ГАЛИ ГЛУЩАКА

під ч. 1357 Стюарт СТРІТ

ЗЛУЧЕНІ УКРАЇНСЬКІ ТОВАРИСТВА

— уряджують —

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ

ВІЧЕ

проти ляцького терору в Галичині над нашим безборонним народом.

Проситься усіх місцевих і позамісцевих Українців прийти численно. — **Комітет.** 257

АНСОНІЯ, КОНН.! ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО! АНСОНІЯ, КОНН.!

Від кількох літ українські громади, як Ансонія і Дербі, Конн., святкують спільно роковини проголошення незалежности Західної України концертом.

ТАК І СЕГО РОКУ ЗАХОДОМ ЛЬОКАЛЬНОГО КОМІТЕТУ, при співучасти Українського Хору при церкві св Апостолів Петра і Павла

ВІДСВЯТКУЮТЬ ЦЕЙ ПРОПАМЯТНИЙ ДЕНЬ

КОНЦЕРТОМ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 9-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В ЛІБЕРТИ ГАЛІ ПРИ ВУЛ. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО (MAIN ST.), АНСОНІЯ. Початок в годині 3.30 пополудни. — Вступ 40 ц., діти 10 ц.

В програму входять дуже гарні народні і стрілецькі пісні, як також деклямації,

Тож приходіть всі як оден, щоб віддати честь всім тим, котрі положили свої буйні голови за волю України, як також тим, котрі впали тепер жертвою під ляцькими нагаями, і ці, котрі томляться по ляцьких тюрмах. Прийдіть численно і спільно запротестуймо перед культурним світом проти ляцьких варварів, котрі нищать все, що є українське. 257

Комітет.

ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА В ГАЛИЧИНІ

(Оригінальні матеріяли з краю).

(2)

Війт казав собі відділ уланів доставити означену скількість збіжа і інших продуктів, стягнув звиш 1,500 зол. контрибуції й відібрав до села Плауа (пов. Бережанки).

Масовим масакрам мусів приглядатися громадський уряд в повнім складі, а присутний командант постерунку Рибіцький не міг навіть довго дивитися й віддавлися. Богато селян сплосся втечею, бо люди кидалися навіть до ріки, так, що деякі ще не вернули і не є виключене, що дехто з них знайшов смерть в ріці Стрипі. На відході згаданого вище відділу уланів прийшов новий відділ уланів з Золочева.

Дня 29. вересня 1930 р. по полудни приїхав до села швадрон кавалерії, який стоїть залогою в Теребовлі. Частина стану та перед урядом громадським, а друга частина розїхалася по полях, щоби зігнати взивали, щоби спокійно приглядалися дальше кровавим тортурам їх дітей і батьків.

Сина управителя школи почали бити першого, як виразився поручник „того в чарних сподніх бунтовника", при чім ударив його гарапом через голову. Коли тітка битого сина управителя школи просила, щоби перестали його більше карати, сказав підпоручник, що як не стане в дома мотія били і казали йому говорити „нех жие маршалек Пілсудскі й нех жие Польска". Того старець не говорив, а тоді били аж до умління. Посадили його на терлицю і казали йому так їхати, при чім нагаями підганяли.

Всі страхіття, знущання, насилуваня спокійного українського селянина не дадуться словами описати.

КАРНІ ЕКСПЕДИЦІЇ.

1) Збаражчина.

У днях 25—28. вересня 1930 перейшла карна експедиція в збаражському повіті такими селами: **Нове Село, Сухівці, Шельпаки, Шили, Добромірка, Гущанка, Лозівка, Скорики.** Зібрати всі факти не сила. Ось кілька маркантніших:

Після погрому в Новім Селі розійшлися страшні вістки, що доводили до розпуки населення сусідних сіл. Та пізніше показалося, що дійсність була страшніша, ніж ті чутки.

Не були це плянові ревізії, а поліція прибігала до хат і без ніяких допитів била, куди попало. Землілих відливали водою, одні поліцаї відходили, інші приходили та били дальше. Тяжко побиті просили не мучити їх, а вбити. Хати й господарські будинки розшивали, розкидали стіжки (казали це робити сусідам й обіцювали за це заплату, якою, по скінченню роботи, були також нагаї). По такій „заплаті" йшла „присяга". Приказували людям клякати та повторяти слова „Я с... на Україну". Потім далі розшивали стріхи й далі тесаме. В хатах нищили все, перемішували, що лише найшли в хаті: муку, крупи, збіже, молоко, борщ, квашену капусту, овочеві соки, нафту, піря і т. д. Рубали килими, рушники на образах, звої полотна, кожухи, дерли гроші, контракти, нищили образи Шевченка, Драгоманова, Франка й ін. Горе було тому, кого застали у вишиваній сорочці. В деяких селах, як Нове Село, Сухівці, Шили, Шельпаки, Добромірка, понищили зовсім кооперативи, а при цьому й читальні „Просвіти". В кооперативі мішали всі товари й обливали нафтою, нищили ціле уладження, рубали долівку. В „Просвітах" (в Добромірка) дерли куліси, домили лавки. В **Добромірці** знищили й молочарню. В **Лозівці** знищили руками селян під ударами нагаїв **памятник Шевченка,** причому змушували селян нагаями повторювати образливі слова на Шевченка й Україну, а після знищення памятника поліція говорила з насмішками: „Нема вже Шевченка, поїхала Україна". Вишукували й били дівчат, що виступають в амат. гуртках. Булоб не обійшлося і без диких оргій, колиб дівчата та молодиці не повидиралися з рук пяних поліцаїв. За це бито старі мами і жида Шпайзера Шмая, який їх мусів провожати по Гущанках.

Як сказано, допитів не було ніяких. Одиноке, що питали: якої національности, або якої партії, або як називається. При битю вичислювали „злочини" що ними „провинилися" нещасні жертви. Ці злочини це: Україна, кооператива, Просвіта, Луги, Соколи і т. д.

Після „ревізії" заалярмували всі фіри і дивізія поїхала далі. Незавидна була доля візників. Їх плечі — один синяк.

З вище сказаного видно, що поліція мала списи людей, що мусіли перейти ті знущання. Перед карою ратувався хіба той, кому вдалося втекти. Зате всіх інших били лише тоді, коли впали під руки: чи старець чи дитина. Оминули кари такі села, де заборонив бушувати дідич, як Лисичинці, або місцева поліція, як у Терпилівці, та Климківцях, хоч у цих селах горіло: в Лисичинцях стирта, в Терпилівці стодола на фільварку. Зате гірка доля стрінула Розношинці, за те, що громадська рада не хотіла дати вартівників для вартування біля стирт.

Фактом є, що карна експедиція гуляла й там, де зовсім не було пожеж. Нищили господарства селян, кооперативи, театр в Гущанках і Добромірці. В Добромірці згоріли щоправда три коршми (одна перед Великоднем, а дві в травні та липні). Одначе в Гущанках признався до підпалів божевільний, що підпалив теж хату господаря Ставиного.

Побито: в Новім Селі: адвоката Сеника, адвокатського концепієнта Калина, Грицину, д-ра Кокодинського, інж. Туранського, війта Шурана, господаря Сокола, адв. писаря Бомбу, який помер наслідком побиття, й інших.

В Гущанках: страшенно побитий лежить тяжко хорий Козак Павло, укінчений фільософ, книговодець кооперативи в Добромірці.

Добромірка: смертельно побиті: війт і член управи кооперативи Гриць Береза, голова надзірної ради молочарні Михайло Марцінюк, книговодець Зебік та госп. Тимко Береза. Війта Березу били за: Україну, кооперативу, Просвіту, молочарню та за сина, що втік перед поліцією, за кожну **„провину" дістав по 25 буків.** Опісля тяжко побитого вивели на худобяче кладовище. Поломані ребра свідчать про те, що мусів дістати ще й кілька крісових прикладів (кольб). Марцінюк Михайло лежав тяжко хорий. Приказали йому зібратися, вивели до кухні та били. Мати побитого впала на нього, щоби ратувати сина. Її теж побили. Побили й старенького батька. Господарства всіх побитих знищили, як сказано вище. Опісля місцева поліція заборонила сусідам помагати в упорядкуванні. Казали, що це має зробити сам господар.

(Далі буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ЖИВОПИСНА ҐРУПА ДОНСЬКИХ КОЗАКІВ
ПРИБУДУТЬ ДО НЮ ЙОРКУ!
НИНІ! — ВІВТОРОК, 4. ЛИСТОПАДА, В ГОД. 8.30 ВВЕЧЕРІ.
СЛАВНИЙ ЧОЛОВІЧИЙ ХОР ДОНСЬКИХ КОЗАКІВ
36 ОСІБ. — Диріґент: СЕРҐІЙ ЯРОВ.
Цей хор, який дав 1,300 концертів в Европі й Австралії, дасть нову закольорову ноту в концертовій салі.
Точки цього хору — від нижких баніссімів старинних руських гимнів до грімких возацьких пісень козацьких будуть виконані в
CARNEGIE HALL, 57th STREET, & 7th AVENUE, NEW YORK CITY.
Тікети від $1 до $2.50 до набутя при касі.
Другі виступи в Карнеґі Гол в суботу і неділю ввечір, 8. і 9. листопада.

ПОВІДОМЛЕННЯ
ЮРІЙ АНДРЕЙКО
ДОКТОР МЕДИЦИНИ,
повідомляє Українців міста Ню Йорку й околиці, що
ВІТВОРИВ СВІЙ ОФІС ПІД Ч.:
153 AVENUE B, NEW YORK, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Тел.: ALGONQUIN 8625.
УРЯДОВІ ГОДИНИ: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8.
а в неділі від 12 до 1-шої вполудне, або після умови.

КОЖДИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН ПИТИ
УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЧАЙ
Стольного Київського Князя
ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО
Маємо на складі також Чай Перлова, Кубицова, Уніженка і Кесованова. — маємо також на складі лікарські рослини Тибетської Медицини.
Пошукується аґентів. Добрі услівя
M. P. KOSOLAPOFF, 391 Central Park West, New York, N. Y

БИЗНЕСМЕНИ З НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!
Маємо вже готову виставу СТІННИХ КАЛЕНДАРІВ на 1931 рік, котру можете оглядати щодня від години 9 рано до 10 вечір. Таких гарних календарів, так великого вибору і низької ціни ще в Америці не було. Йм замовите для себе стінні календарі оглянуте перше нашу виставу, а переконаєтесь про наш великий вибір і низькі ціни. Поблизькі бизнесмени з околиці Ню Йорку нехай пишуть до нас, ми привеземо семплі СТІННИХ КАЛЕНДАРІВ до Вашого штору; подальші пишіть по інформації.
Приходіть або пишіть на адресу: 217—
UKRAINIAN BAZAAR,
170 EAST 4th ST., Betw. 1st and A Avenue, NEW YORK, N. Y.

ХОРІ МУШИНИ І ЖЕНЩИНИ.
ВСІ ХРОНІЧНІ НЕДОМАГАННЯ ЛІЧУ
Кровні, Шкірні і Нервові Хороби, Загальне Ослаблення, Умову депресію, Завороти, Жовтукові недомагання, Кишкові хороби, Біль Голови, Невральґію, Побільшені Залози, ВСІ Хронічні Цікавубини, Легкиї, Бронхіє, Носові і Горляні хороби, Ревматизм, Сцятиця Лумбаґо. Мушини і женщини щасливо лічені новою усосконаленою методою. Мій особистий догляд тер в цілий час курації. Мої ціни приступні.
Експаміняція крови, хемічні тестя, X-Рейс.
БЕЗПЛАТНІ ОГЛЯДИНИ І ПОРАДИ
ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ.
СПЕЦІЯЛІСТ DR. ZINS ВІД 25 ЛІТ.
110 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY.
межи 4-тою Ешвю і Ірвінґ Пл.
ОДИНИ: від 9-тої рано до 8-мої вечер; в неділі від 9-тої рано до 4-тої пол.

КНИЖКИ ДЛЯ ДІТЕЙ,

ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДИ":

А—А, КОТОЧОК, збірка пісень, казок і приповідок для маленьких дітей з малюнками М. Бутовича ..... 35 ц
РУДЬКО, життєпис одного півня, О. Лелека ..... 15 ц.
РОБІНЗОН КРУЗО, оповідання, ілюстрував А. Манастирський ..... 50 ц.
ЛИХО З ВОГНЕМ, Дід Модест ..... 10 ц.
ПЕТРУСІВ СОН, оповідання. Модест Левицький ..... 15 ц
ДІД ЯКІВ, оповідання. Дедір Дутко ..... 15 ц.
ЗОЛОТА РИБКА, віршована казка з ілюстраціями А. Манастирського. Мирон Доля ..... 15 ц.
ПРИГОДА КАЧУРИКА, цікаве оповідання для дітей, Б. Герца, переклад зладила Галя Коробочка ..... 15 ц.
МАТИ-СТРАДНИЦЯ, образець із побуту українських висиленців в таборі у Ґмінді. Марійка Підгірянка, ілюстрував А. Манастирський ..... 15 ц.
ЯКІ ТЛЬКИ ЩО ОДЕРЖАНО З КРАЮ, ОПРАВЛЕНІ В ГАРНЕ СИНЄ ПОЛОТНО З ЗОЛОТИМИ ВИТИСКАМИ.
ТРИ КАЗКИ ДІДА ОХРІМА, оповідання, Андрія Чайківського ..... $ 50
ЧЕТВЕРТА ЗАПОВІДЬ, повість з галицького життя, А. Чайківського. Стор. 212 ..... 1.25
ЗА СЕСТРОЮ, оповідання з козацької старини, А. Чайківського 50
СОФІЮ ВИБРАВ, роман з 9. віку, Велимара Дежеліча, син. З хорватської мови за дозволом автора переклав Михайло Фірак. Стор. 231 ..... 1.00
НА КАМЧАТКУ, спомин з подорожі, І. Мельника. Сторін 217 85
БУРСАК, роман, В. Наріжного. Переклав Вол. Дорошенко. Стор. 251 ..... 1.25
МІЩАНКА, історичне оповідання, В. Будзиновського. Сторін 120 75
ПРИГОДИ ДОБРОГО ВОЯКА ШВЕЙКА ПІДЧАС СВІТОВОЇ ВІЙНИ, Я. Гашека. Авторизований переклад з чеського. Сторін 166 90
ЧАЙКІВСЬКИЙ, історична повість, Є. Гребінки. Ст. 136 1.00
ГОМІН ДУШІ, сучасна повість, Вол. Лопушанського. Сторін 223 ..... 1.00
ГУЦУЛЬСЬКИЙ КУРІНЬ, поема, О. Бабія 75
МИНУЛЕ УКРАЇНИ В ПІСНЯХ, О. Олеся 75

Замовлення разом з належитістю слати на адресу:
"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ПОЛЬСЬКИЙ ТЕРОР У ГАЛИЧИНІ

(Передрук з „Діла").

КАРНІ ЕКСПЕДИЦІЇ, РЕВІЗІЇ Й АРЕШТУВАННЯ В ТЕРНОПІЛЬЩИНІ.

В середу 24. вересня ц. р., коло 8. год. рано прийшла карна поліційна експедиція до села **Мишковичі**. Розпочалися ревізії в льокалі читальні „Просвіти" і кооперативи, місцевого сотрудника о. Миколи Зубаля і в богатьох селян. Арештували: о. Миколу Зубаля, у котрого переводжено ревізію від пів до 9. рано до год. 2. попол., Олексу Лазуку, Петра Чорного, Володимира Дудара, Василя Дудара і 19-літню бувшу гімн. ученицю Емілію Дудар. Арештованих приміщено комірці Софії Федик, недалеко місцевого поліційного посторунку (крім Емілії Дударівної, котру замкнено окремо).

В середу вечер 24. вересня і в четвер рано 25. вересня ц. р. була карна поліційна експедиція в селі **Лука Велика**. Арештовано: Івана Брикайла, Семка Ляха й Івана Поліщука і їх відставлено до комірки у Софії Федик в Мишковичах.

В четвер 25. вересня ц. р. випущено з арешту Василя Дудара, а інших з о. Зубалем включно, що також разом з іншими цілу ніч пересидів у комірці, відвезено до поліційних арештів у Тернополі. Тут арештантів переслухав підкомісар політичної поліції Октавец і ще в четвер випустив на волю о. Миколу Зубаля, Емілію Дударівну і Володимира Дудара. Другого дня, себто в пятницю, випущено на волю і всіх інших, але зате покарало їх старостве на основі прігльпатенту гривною від 50 до 100 золотих, або на відповідну кару арешту. До суду не віддано нікого.

В четвер 25. вересня ц. р. була така сама карна експедиція в селі **Чортория**. До арешту не віддано нікого.

Велика карна експедиція перейшла також через **Чернилів Руський**, де постійно мешкає бувший посол Антін Кунько, що від 20. вересня ц. р. знаходиться у слідчій тюрмі тернопільського окружного суду.

Поновну карну експедицію вислано до сіл **Купчинці і Денисів**, тим разом військову. Минулого тижня була в тих селах поліційна карна експедиція.

З сусідньої **Збаражчини** прийшли вістки, що якраз тепер є там карні експедиції. Велика карна експедиція була в **Токах**, що лежить над самим Збручем.

У второк 30. вересня ц. р. був на авдієнції у тернопільського воєводи Мошинського о. пралат Куницький у справі припинення карних експедицій. Розмова тревала півтрети години. Крім воєводи був присутний начальник виділу безпеченства, Жиборський. Відповідь воєводи о. прал. Куницькому приблизно така сама, яку він дав дня 25. вересня ц. р. окремій депутації під проводом д-ра Стефана Барана, а про яку в „Ділі" була вже згадка.

ПІСЛЯ ЗАСТРЛЕННЯ ГОЛОВІНСЬКОГО.

У звязку з застрілянням Головінського польські ґазети повідомляють за поліційними джерелами, що м. р. підчас реорганізації УВО іменовано Головінського краєвим командантом УВО. Коли з кватири Коновальця прийшов приказ „гострого курсу", Головінський зорґанізував підпалювання фільварків, перетинання телеґрафічних і телефонічних дротів, укладення перешкод на залізничих шляхах і т. д. Акція ця почалася нападом на почтовий амбулянс біля Вібрки. Головінський буцімто брав чинну участь у тім нападі та керував ним на місці. Потім Головінський мовляв, скривався в повіті рогатинськім, ярославськім, а вкінці приїхав до Львова, де його й арештували. Під еконтою двох функціонарів слідчої служби перевезли Головінського у второк до Бібрки. Там у горі повітової команди конфронтували Головінського зі свідками нападу на амбулянс. Після конфронтації обидва поліційні функціонарі зибралися з Головінським до залізничого двірця в Хлібовичах. Коли в 7. год. веч. були вже недалеко дубового ліса, біля якого виконано напад на почтовий амбулянс, один з поліцаїв задержався на хвилю, а другий з Головінським пішов далі. Коли Головінський зорієнтувався, що з ним іде лиш один поліцай, вдарив поліцая пістуком у лице. Запоморочений поліцай посовгнувся на болоті й упав. Це вихіснував Головінський та пустився втікати. Заки той поліцай, що лишився був позаду, і той, що впав у болото, зорієнтувалися, Головінський був уже кількадесять кроків від них. Оба поліцаї пустилися в погоню. По дорозі Головінському перепняв у втечі плащ, тому хотів скинути його. В хвилі коли скидав плащ, поліцай вистрілив раз, а другий поліцай сім разів. Одна з куль вцілила Головінського в голову і він помер на місці.

Небаром потім приїхав на місце події з воєвідської команди державної поліції надкомісар Франкевич.

ПІСЛЯ АРЕШТУВАННЯ СВЯЩЕНИКІВ.

У звязку з арештуванням у Любіні Великім о. Фединського та його сотрудника о. Божейка, польські джерела повідомляють, нібито в пивниці поліція найшла в бочці з попелом дві ручні ґранати, а в парохіяльній канцелярії книжки протідержавної тенденції. На тій основі арештували о. Фединського та його 16-літнього сина Романа й о. Божейка. Повітовий командант поліції з Городка, що приїхав на місце, приказав відставити о. Фединського і його сина до слідчого судді в Городку, а о. Божейка, тому, що не було даних проти нього, оставив на волі.

АРЕШТУВАННЯ.

У Серафинцях (пов. Городенка) арештувала поліція Ю. Загаєвича і його трох синів. Їм закидають підпал двох стирт у цьому селі. У них найшли нібито скриньки порох з заложеними льонтами, клочча, ножиці для перетинання дроту та складові части військової зброї.—У Стопчатові (п. Коломия) арештували Мик. Грекула, якому закидають, що стріляв і зранив вартівника телеф. лінії. У нього найшли буцімто 3 пари ножиць. — Під закидом приналежности до УВО та підпалу.. бараку в Галичі (вл. гр.-кат. митрополії) арештувала поліція Й. Муньчука, уч. 4. року учит. семинарії. — У Монастириських арештовано Мих. Левковича, якому закидають, що вкинув у ріку Коропець 15 кг. стрільного пороху.

БОБРЕЧЧИНА.

Від 3. жовтня 1930 р. по селах бобрецького повіту знову находяться (вже треті з черги) військово-карні експедиції 14. полку уланів жаловецьких зі Львова, що перейшли такі села: **Ляшки Долішні і Горішні, Боринич, Дроговичі, Острів Чорний, Руда, Отинеччі, Дулиби** й інші. В селах Боринич-Дроговичі (дальше пропускаємо). Не передбачуючи нічого злого, серіозні і статочні люди оставали в селах. Але почувши про Боринич-Дроговичі, люди втікають масово в ліси і на поля. Приарештовано: о. Андрія Мельника, пароха з Ляшок Долн., брата його дружини, студента університету Северина Лосіцького, начальника стації з Острова Чорного, Степана Андрусишина, в якого найдено (дальше пропускаємо), хоч він кілька тижнів не був дома і щойно на днях повернув з відпочинкової відпустки. Приарештовані були ще ґімназисти в VIII. кляси Богдан і Олекса Курчаби, сини греко.-кат. пароха з Острова Чорного, але їх по передачі до суду випущено зараз на волю. Патрулі уланів їздять дальше по селах.

СКАЛАТЩИНА.

У Скалатщині поручила тернопільська влада перевести ревізії в тих батьків, що мають **синів у розвязаній недавно українській державній ґімназії в Тернополі**. Між іншими у дні 2. жовтня переведено основну ревізію в о. Григорія Плакиди, пароха у **Скалаті Старім**. У нього **найшли в сінях старий, заржавілий револьвер** не до вжитку, що його підняв громадський секретар (того револьверу ніхто з родини не бачив). Крім того поліція забрала з бібліотеки о. Плакиди кілька книжок комуністичного змісту з часів побуту большевицьких військ у Галичині, якими він користувався, пишучи протикомуністичну брошуру. З уваги на ті книжки о. Плакиду арештовано і відставлено до Скалата, де він сидить під замітом большевицьких симпатій. Арештованого вже переслухано і він чекає на звільнення, яке тепер залежне від рішення прокуратури в Тернополі. Тут слід зазначити, що о. Плакида належить до найревніших священиків і дуже добрих проповідників і завсіди виступав якнайрішучіше проти комуністів і сельробівської аґітації.

Того самого дня відбулася також в о. Юрія Колодія, пароха Кривого, ревізія, яка тревала від год. 7. рано до год. 9. веч. В тому часі о. Колодій був у Львові. Ревізія відбулася так, що (дальше пропускаємо). Арештовано сина о. Колодія, Мирослава, учня VIII. кл. розвязаної ґімназії в Тернополі.

ШЛЯХТИНЦІ, ПОВ. ТЕРНОПІЛЬ.

Дня 3. жовтня прийшла до села карна експедиція, а саме 22. полк уланів з Бродів у силі понад 100 людей. Разом з військом було кількох військових жандармів з Тернополя та двох поліціянтів державної поліції. Військо та військові жандарми почали переповаджувати в селі ревізію, і то в найдіяльніших та найсвідоміших селян. (Дальше пропускаємо). Переповаджено також ревізію в місцевій кооперативі, при чому (дальше аж до кінця пропускаємо).

ТРОСТЯНЕЦЬ, ПОВІТ ДОЛИНА.

Дня 2. жовтня ц. р. перевела поліція ревізію в о. Миколи Дерлиці й начальника „Сокола" в Тростянці, Андрія Будника, пошукуючи за вибухових матеріялами, зброєю, брошурами та „Сурмою". (Дальше аж до кінця пропускаємо).

ГОРОДЕНЦИНА.

Карні експедиції були досі в селах: **Ісаків, Живачів, Тишківці, Петрів**. Арештовано: о. Рибіцького з Петрова, п-ню Дворянинову, Марію і її дочку Олену, власниці фільварку в Ісакові. Всіх перевезено до Коломиї. Крім того арештовано кількадесять селян з Живачева, Тишковець і священика з Тишковець. Щодо села Тишківці, то там (решту пропускаємо). В Ісакові (решту пропускаємо. Про інші села подамо пізніше.

ЗБОРІВЩИНА.

Дня 28. вересня приїхала з Бродів у зборівський повіт кінпота 22. п. п. Переїжджаючи через Чернищю, зробила короткий постій, задержалася на одну добу в першім селі зборівського повіту Мільні, де закватирувалася на приходстві і у свідоміших селян. (Дальше пропускаємо). На другий день виїхала кінпота враз з своїм треном і 12 сільськими фурманами в дальшу дорогу. Минула Залізці і подалася пішою дорогою через Біляколовиці, де вступила до кооперативи (дальше пропускаємо). В селі Бзовиця були вояки рінок в кооперативі (дальше пропускаємо), а звідти перейшли до Ярчовець, де змінили фурпан (дальше пропускаємо) і відїхали на нічліг до Водчковець. Слід замітити, що в усіх вичислених селах не було ніяких підпалів.

ЖИДАЧІВЩИНА.

ПАТ повідомляє, що в **Чернелиці** пов. Жидачів) арештували голову місцевого „Сокола" Василя Шведа, а також Миколу Кузеа, Андрія Данчевського під закидом приналежности до УВО. Позатим перевели ревізії в 17 селах Жидачівщини. Арештували 5 людей, м. ін. адвоката д-ра Павла Лисяка.

— Що ти хотіла би дістати від мене на твої іменини?

— Я ще, правду сказати, не рішилася.

— Дуже добре. Даю тобі рік часу для надуми.

О. Е. МАЛИЦЬКИЙ
АДВОКАТ
512 SOCIETY FOR SAVINGS BLDG.
Tel. Main 6720
CLEVELAND, OHIO.
209—
САВТ САРІД ОФІС, ВЕЧЕРАМИ:
2191 PROFESSOR STREET
(напроти Українського Банку)
Tel. Atlantic 2054.

Dr. SIMON BLOOM,
Спеціяліст від ушей, носа і горла.
1530 SHERIDAN AVE., NEW YORK
Near Mt. Eden Avenue.
Години офісові: 9—11 рано.
Телефон: Davenport 0697.
83 EAST 7th ST., NEW YORK, N. Y.
Години офісові: 1-2 попол. 6-7.30 веч
Телефон: Orchard 2949.

ЛІКАРСТВО ЩО НІКОЛИ НЕ РОЗЧАРОВУЄ
"Нові і Уліпшені Gold Medal Haarlem Oil Капсульки," славний лік на недомаганя нирок, печінки, міхура і кишок. Легке і приємне. В них є цілющі прикмети, що стали популярними ще з року 1696. Вам треба звільнити своє тіло з отруй. Треба скріпити організм і зліквати його хвостним. В кожній аптиці; в 3 величинах. Дивіться за назвою "Gold Medal" на кожнім пуделку.
NEW AND IMPROVED GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

PROBAK BLADES
make your DOUBLE-EDGE RAZOR (old or new model) BETTER RAZOR or your money back! Guaranteed by PROBAK CORPORATION Autostrop Safety Razor Co., Inc. N.Y.C.
100 FOR THE PRICE OF 50

PAIN-EXPELLER
Найкращий ліквор на
Болючі Мускули
Вчасні Перехолодження
Біль Грудий
Штивний Карк
Біль Хребта
Звихнення і Знесилення
Невральгія
Дістаєте правдивий. Котрий торговельний знак на пакці для вам запоруку.
Памфлет, подаючий повну дирекцію і спосіб у різні хвилювання. Пайн-Експеллер, знаходиться з кождій аптиці.
У всіх аптеках
35 цт. і 70 цт.
Або пишіть просто до:
The Laboratories of G. A. SHUFELDT & CO.
BERRY AND SOUTH FIFTH STS.
BROOKLYN, N.Y.
KILLS PAIN

ПРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ
АННА РУДИК, пошукує свого мужа Федора Рудик. Повнуа мене 19 літ, останній раз зголосився мене буде тому 10 літ з Дітройт. Хтоб о нім знав, або він сам, нехнще до мене на адресу:
ANNA RUDYK,
P. O. Box 66, Singac, N. J.

WANTED: a young woman in charge of kitchen behind the counter in a delicatessen store. A good home with two people. Must be able to speak English. One that likes business any time this week.
GREENWICH VILLAGE DELICATESSEN
64 Greenwich Ave., New York City
3 blocks below 14 St. &

НА ПРОДАЖ
ГРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ
дуже добрий бизнес і продається за готівку, нема книжок. Сестра маю вже 10 літ. Продаю тому, що я маю другий бизнес.
ситися:
H. A. T. c/o SVOBODA
P. O. Box 346, Jersey City N. J.

ДОБРА НАГОДА!
ФАРМА 160 акрів, новий хат, великі барни і возівня. 3 кілявки, 2 коні, 400 курей 12 індиків і всі фармерські ріжі, трактор, 200 бушлів пшениці, 60 бушлів вівса, 1800 бушлів ... Ціна за все $11,000, готівка. Морріджа на довгі літа. Говорить адресу:
L. S. VOZNE.
R. D. 2, Box 68, Bound Brook N. J.

ФАРМИ. Маю великий вибір ... на заміну за містові ... також за готівку. Если Вы ... знаходяться недалеко Jersey Elizabeth або New York, то ... їх Вам виміняти за фарми ... але яких від 25 до 4... Jersey City. Фарми знаходяться в околицях Freehold, Highstown ... ington і Somerville, N. J. ... всі є зі стаком а декорацією. Богато фармів має ... вигода як електрика, ... ванна і водний печ. ... В тих околицях є ... шого роду: ... при цементовому ...
WALTER KOSTETSKI
11 Gifford Ave., Jersey City, N. J.
Telephone: Bergen 3-9228

КУПНО І ЗАМІНА
Можете заміняти свою ... 16-фамілійний дім зі стором ... арку, Н. Дж., або свої ... дім в Ровей, Н. Дж. Маєм ... дай і в заміну доти від $1... від $4,950 і вище. Пишіть ... інформації до:
SLAVONIAN LAND CO.
206 Broadway, Room 430.
NEW YORK CITY

БИЗНЕСА як бучерні, ... ставрани і ... стації на головних ... спродаж по умірковаих ... котрі на заміну за пропозиції
WALTER KOSTETSKI
11 Gifford Ave., Jersey City, N. J.
Telephone: Bergen 3-9228

DR. M. SMITH
переніс свій офіс під число
9 LIVINGSTON PLACE
NEW YORK CITY
pir 16th Street (ч. 318 East)
напроти нового шпиталю межи 1st Ave. і Stuyvesant Park.
Telephone: Stuyvesant 5760

Phone: Brunswick 7187.
АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVE.
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах, займається зареґістраціями і абстрактами, виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; поводжує старовинні патентові і прочі справи.

666
се є прескрипція лікаря ... ПЕРЕСТУДУ І БІЛЬ ГОЛОВИ ... Ліки, який дуже скоро ... 666 також у пастилях.

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ... КЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦІ
Ми робимо гарні похорони
ПО $150
Без ріжниці як далеко ... ости, кличте нас:
Офіс: 485 AVON AVENUE
Phone: Terrace 8882.
1636, Newark, N. J.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET.
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568